

KAINA:

Metams 5 rb., pusme-
čiui 2 rb. 60 kap., 3
mėnesiams 1 rb. 30 kp.
1 mėnesiui 45 kap.

Skyrium numeris 5 kap.

M. II.

Lietuvių Balsas

Balandžio 17 d. 1916 m.

Redakcijos ir Administracijos adresas: PETRAPILIS, Baskov per. № 29,
Tel. 652-02.

Redakcijos sekretorius L. Noreika priima kasdien, be sekmadienių, nuo 12—2 val. dieną.

SKELBIMAI:

Petito eilė (4 skiltys)
prieš tekstą 60 kap.,
po teksto 30 kap.,
Darbo ieškantiems:
eilė 10 kap.

Giminių ieškantiems
eilė po teksto 10 kap.

№ 29 (58)

Skaitykite ir platinkite

„LIETUVIŲ BALSAS“

LIETUVIŲ BALSAS rūpinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviesties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasi-
mokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn nieko, kas žemina mū-
sų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta
ir paruošti kiekvieną lietuvi, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės
žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti
tėvų kapai — aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigaliausia kainą skelbimus-ieskojimus, grąžina tėvams
vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO **kaina:** Rusijoje metams **5 rb.**; 9 mėnesiams **3 rb. 90 kap.**; 6 mėnesiams
(pusė metų) **2 rb. 60 kap.**; 3 mėnesiams **1 rb. 30 kap.**; vienam mėnesiui **45 kap.** Užsieniuose
metams **9 rb.**; 9 mėnesiams **6 rb. 80 kap.**; 6 mėnesiams (pusmečiui) **4 rb. 60 kap.**; 3 mė-
nesiams **2 rb. 35 kap.**; 1 mėnesiui **80 kap.** Skyrium numeris **5centai.**

Iš Amerikos pinigų, laiškų gauname. Siuntinėti „Liet. Balsą“ į užsienius rusų cenzūra nekludo.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltes) prieš tekstą—
60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto —
10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių ieškantiems po
teksto 10 centų petito eilutė.

Lietuvių Balso adresas: PETROGRAD, Baskov per. 29.

3

VORONEŽE „Saulės“ KURSUOSE
bus pradėtas naujos jaunikačių ir
mergaičių, norinčių liaudies mokyto-
jų teises įgyti, kuopos ren-
gimas.

Norintieji įstoti į tą kuopą
turi turėti 4—5 klasių didumo
mokslą ir išreikšti savo norą, paduo-
dami savo adresus Centralinio Lietuvių
Komiteto igaliojiniui Kanauninkui Olšau-
skiui: Voronežas, Mažoji Dvorińska ga-
tvė № 21.

Apie mokslo pradžią bus paskel-
bta vėliau.

„SAULĖS“ Draugijos pirmininkas
Kanauninkas K. Olšauskis.

468—9

Reikalingas lietuvis agronomas

OKIO KURSAMS VESTI
KOSTROMOJE.

Algos iki 150 rub. mėnesyje. Kreip-
ties: Kostroma, Rusina 34, Lietuvių
Komitetui.

503—3

Katalikų domei!

STASIO JACKEVIČIAUS sandėlyje,

MASKVOJE, gaunama „DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖS“ maldaknygių ir
kitokių paprastais ir gerais aptaisais.

KRYŽELIŲ, MEDALIKELIŲ, pakeičiančių škaplierių, su lietuviškais pa-
rašais ir metalinių bei sidabrinų RETEŽELIŲ, RAŽANČIŲ — stiklinių, kuka-
vinių bei medinių.

Didelis pasirinkimas įvairių LIETUVIŠKŲ ATVIRUKIŲ: VELYKINIŲ
ir kitokių.

KNYGŲ: „Lietuvos virėja“, Kristaus gyvenimas“
ir „Šv. Istorija“ Šusterio.

Čia pat priimama

„Lietuvių Balsui“

prenumerata ir skelbi-
mai (redakcijos kaina).

Kreipties: С. И. ЯЦКЕВИЧУ, МОСКВА, Сретенка, Селиверстовъ пер. домъ
№ 4, кв. 6. 483—5

„Lietuvių Balso“ Skaitytojams.

Balandžio 1 dieną baigiasi pirmas šių metų bertainis. Kas buvo
užsisakęs „Lietuvių Balsą“ tik 3 mėnesiams, kviečiame pasiskubinti
užsisakyti ir toliau. Neužsimokėjusiems lig balandžio 7 dienos, „Lietu-
vių Balso“ siuntinėjimas bus sustabdytas.

2

**Reikalingas mokytojas
pradedamajai mokyklai
REVELYJE.**

KREIPTIES į Revelio L. Dr. n. d.
k. š. skyriaus pirmininką J. Norkevi-
čių Никольская 18, РЕВЕЛЬ.

Odesoje

„Lietuvių Balso“

reikalams atstovauja Kun. V. DRAU-
GELIS.

Ришельевская ул. № 20.
5

„Vilijos“ Fabrikai

Tuojaus reikalingas braižytojas.

KREIPTIES ADRESU: Smolenskas, Vitebskoje sose, 132.
584—1.

Petrapolis, balandžio 17 d.

Balandžio 16 d. iš Petrapičio va-
žiuoja į užsienius, į sąjungininkų val-
stybių šalis Rusų Valstybės Dūmos
delegacija. Ji apvažiuos Angliją, Pran-
cūziją ir Italiją. Tarp 10 vyrų, V. Du-
mos išrinktų iš puspenkto šimto sa-
vo narių, pakliuvo ir vienas lietuvių
atstovas M. Yčas. Todel Valstybės
Dūmos Delegacija turi nemažą svar-
bos ir mums lietuviams, todėl nega-
lime nepaminėti jos ypačiai ir lietu-
vių spaudoje.

Sąjungininkės valstybės, kovoda-
mos su vokiečių sudaryta Europos
vidurio valstybių koalicija, visomis
išgalėmis stengiasi palaikyti savo tar-
pe kuogeriausius santykius. Turėda-
mos vieną bendrą didelį tikslą — nu-
galėti stiprų ir pavojingą priešininką
— ir rūpindamosi, kad į tą didelį
darbą būtų įtrauktos visos o visos
pajėgos, jungiasi ne tik pačios val-
stybės ir jų vyriausybės bet ir visi
tų valstybių gyventojai. Todel mato-
me, jog vienos valstybės igaliojiniai
ir pasiuntiniai važiuoja į kitą valsty-
bę — bendrai pasitarti, susitvarkyti;
kartais susivažiuoja visų sąjungininkų
atstovai visi kartu į vieną vietą — nu-
statyti bendros programos, suderinti

visus žygius. Būna sudaromos ben-
dros karo reikalų, prekybos, finansų,
technikos ir k. k. tarybos. Bet ir to
dar negana. Greta karo žmonių, gre-
ta diplomatų, važiuoja pas kits kitą
sąjungininkų valstybių visuomenės
atstovai, parlamentų nariai.

Per tokias keliones rūpinamasi iš-
siaiškinti ne tik dabarties, šios die-
nos, uždaviniai, bet stengiamasi išsi-
aiškinti ir nusistatyti taikos sąlygos,
vadinasi ir tų kraštų likimas, kurių
žemėse dabar eina kova ir dėl kurių
varžomasi. Neapsieina, žinoma be
to, kad nebūtų šiaip ar taip paliestas
ir Lietuvos likimo klausimas.

Galima laukti, jog ypač dabar, ka-
da važiuoja į užsienius Rusų valsty-
bės Dūmos Delegacija, ne norint, ne-
bus galima išvengti nepalietus ir anų
opių klausimų — apie Rusijoje
gyvenančias tautas, apie likimą tų žė-
mių, kurios dabar yra patekusios į
vokiečių rankas.

Parlamento delegacijai visur bus
kelias atdaras. Jai bus rodomi ir sa-
komi ir tokie dalykai, kurie paprastai
yra slepiami nuo svetimos akies ir
ausies. Jai sutikti bus daroma įvai-
rios puotos, banketai, taisomoms iškil-
mingos priimtuvės ir išleistuvės, per

kurias bus sakomos įvairios kalbos, kitos, gal būti, labai svarbios ir mums, kaip lietuviams.

Žinodami, kad Delegacijoje dalyvauja ir lietuvių atstovas, galime laukti ir tikėtis, kad jis nepraleis progos netaręs, reikalui atsitikus, žodžio, nepriminęs Lietuvos ir jos tautos vargų per šį karą, o kartu ir jos didžiųjų reikalų, kurių mes laukiame, kad, karui pasibaigus, bus išrišti Lietuvos ir lietuvių tautos naudai.

Mūsų visuomenė yra suskilusi į įvairias srovių sroveles, kurios atkakliai kovoja savo tarpe. Greta to visi supranta, jog ypač šiuo momentu būtina reikalingas bendras sutartinis darbas. Bet kaip tik priinama prie klausimo, kuo tas bendras darbas turi apsieikšti, kokiose visuomenės gyvenimo srityse, nuomonės tuoj suskyla, ir susitarti nepavyksta. Tiesa, per lietuvių suvažiavimą Petrapilyje š. m. vasario 23—25 d. d., buvo nustatyti bendro darbo dėsni, bet tikrai daugiausia vienoje srityje, — šelpiant pabėgėlius ir apskritai nuo karo nukentėjusius. Opiausi klausimai, dėl kurių sunkiausia susitarti, yra politikos ir dalimi socialiniai klausimai. Kaip tik kas tars žodį politikos reikale, tuojau iš priešingų srovių išgirs protestą, jog, girdi, nieks neįgaliojęs kalbėti tautos vardu, kurį, kaip kokį tabu, protestuojančioji srovė dedasi saugojanti. Tuo tarpu ar į galvą neatina, ar matyti ir suprasti nenori, kad mūsų tauta gyveno ir tebegyvena tokiose sąlygose, jog apie tikrą ir kolektyvų tautos atstovavimą nė kalbos negalėjo ir negali būti, jog priešingai, tos netikusios sąlygos net pareigą uždėda kiekvienam, kurs tik gali ir turi progos padėti kuo nors tauti, turti žodį, nesidrovint, tautos vardu.

Mūsų nuomone, ir šiuo atveju lietuvis atstovas V. Dūmos Delegacijoje turi ne tik teisę, bet ir pareigą kalbėti lietuvių tautos vardu visur, kur tik matys reikalinga ir naudinga. Tikimės, jog tos teisės ir pareigos niekas jam neužgins. Mūsų nuomone, susidėjusios sąlygos lietuviui atstovui duoda teisę ir pareigą taip plačiai, kiek platus yra Lietuvos reikalai. Jo pareiga kelti juos visur ir ginti juos, kur tik galės ir kur tik bus patogų, nuo minimumo lig maksimumo.

Iš Lietuvos.

Amerikos lietuvių laikraštis „Darbininkas“ š. m. № 36 (78) rašo gavęs iš vieno lietuvių laišką apie vokiečių užimtąją Lietuvą ir duoda to laiško ištrauką.

„Iš vieno žinomo ir įsitarnavusio lietuvių veikėjo ir rašytojo, kurio pavardės dėl kai kurių priežasčių negalime skelbti, — rašo „Darbininkas“ — ką tik esame gavę svarbų laišką, kuriame aprašytas dabartinis Lietuvos padėjimas po vokiečių. Duodame iš jo ištrauką:

„Jūs gal manote, rašoma aname laiške, kad Lietuva jei yra vokiečių užimta, tai taip kaip prikerpta prie Vokietijos; tuo tarpu Lietuva yra taip kordonais atskirta nuo pasaulio, kad ten nė uodas snapo neįkiša. Pats atstovas Gaigalaitis beldė visose instancijose gauti leidimą aplankyti Didžiąją Lietuvą ir negavo. Su nukentėjusiųjų šelpimu yra taip. Jeigu jūs būtumet siuntę savo tūkstančius per vokiečių komitetą, jie būtų patekę patiemis vokiečiams, kurie pirma būtų nuo mūsų žmonių už atsakomą sumą valgių rekvizavę, o paskui tuos pačius arba panašius valgius, pirtus už jūsų pinigus, jiems vėl būtų dalinę, su tuo skirtumu, kad dalinę būtų ne vien lietuviams, bet lenkams, žydams ir vokiečiams. Taip norėjo suvartoti amerikiečių pinigus prūsų neva komitetas, vedamas Stepučaičio, kuris visados gerinasi valdžiai. Be reikalo ir p. Gaigalaičiui siuntė 1000 dol. Gera dar, kad atsirado ten susipratusių lietuvių, kurie uždraudė Gaigalaičiui tuos pinigus suvartoti per vokiečių rankas. Reikėtų, kad ameri-

kiečiai tuojau jam parašytų, kad tų pinigų niekam neduotų, kaip tik Liet. Šelp. Komitetui, kurio pirmininku yra p. Smetona, o sekretorium kun. Dodelis. Visus pinigus, kiek tik Lietuvos pašalpai turite, siųskite tik tam komitetui. Tik ten ir vien tik ten jie bus sunaudoti su didele Lietuvai ir lietuviams nauda, kitur bus lašas vandenyje. Surinktuosius pinigus, visus, kiek tik turite, siųskite tam komitetui ratomis ir rinkite, kiek galint, daugiau ir vėl siųskite, nes ten varguolių šelpimo reikalai yra neapsakomi. Lenkai leidžia Lietuvoje galybę pinigų ir organizuoja Lietuvoje Lenkiją, trindami rankas iš džiaugsmo. Gi Lietuva neturi nei žmonių, nei pinigų. Patys vokiečiai, kurie buvo net linkę atskirti Lietuvą nuo Lenkijos, dabar sako: ką jūs vieni darysite, kad jūs tik Bauervolk (tik valstiečių tauta)! Neapsakomą paklaidą padarė visi mūsų inteligentai, pabėgdami iš Lietuvos. Ko buvo bėgti? Dabar mes likome tik Bauervolk!

„Pinigus siųskite per komendantūrą, arba per Prūsų Rytų banką, kuri turi atidariusi Vilniuje skyrių, tiesiog p. Smetonai! Kaip patsai p. Smetona rašė, jų Komitetas yra vokiečių vyriausybės spatinimas. Jei kitaip negalėsite, o norėsite greit pinigų komitetui duoti, tai siųskite juos kabelgramu Jonui Žiliui, Berlin, Deutsche Bank.

„Informuoti apie padėjimą, kiek cenzūra leis, ginti mūsų reikalams ir susižinoti su Lietuva ir užsieniu — Sveicarijoje laikytas lietuvių susirinkimas pavedė kun. Jonui Žilinskiui (amerikiečių gerai žinomas) leisti vokiečių kalba mėnesinį laikraštį. Jo padėjėjas bus p. Ašmys, Prūsų lietuvis, juristas. Tam ir kitiems reikalams, kaip girdėjau, kreipiamasi į Amerikos lietuvių, kad atsiųstų pašalpos. Jei jie to reikalo neparems, tai, žinoma, nieko ir neįvyks.

„Kunigas Jonas Žilinskis, kurs buvo atvažiavęs kai kuriam laikui į Sveicariją, dabar vėl sugrįžo į Berlyną. Gyvens Vokietijoje ir ten atstovaus lietuvių reikalams.

„Galima tikėtis, jog tame dalyke turės visišką savo tautiečių pasitikėjimą.

„Jo leidžiamo laikraščio vardas bus „Litauen“, adresas: J. Žilius, Berlin W. B. Fach 15. Laiškai į Vokietiją nėra atidaromi (iš Amerikos „Liet. B.“ Red.), ir galite rašyti lietuviškai. Laiškus geriau apdrausti.

Toks to laiško turinys. Jis tiek aiškus, kad nebėra ko beaiškinti. Jo svarba toki didelė, kad visiems bus suprantama, kodėl mes jį ištiesa atspausdinome „Lietuvių Balse“.

Kopenhaga. Žinių čia iš Lietuvos ateina, nors, tiesą pasakius, jos yra priepuolio dalykas. Iš tų žinių šiaip ar taip, delto galima sučiupti ir pajauti Lietuvos gyvenimo tempą. Čia Kopenhagoje yra tam tikra draugija, kurios tikslas — šių dienų nuotikiai bei įvairiausi klausimai risti ir tyrinėti. Šitoji tai draugija ir yra nusiuntusi Lietuvon žmogų, ydant jį ai supirktų Lietuvos einančius laikraščius ir rūpintus, kad jie būtų siunčiami kaip reikiant. Pagaussėjus žinių šaltiniams, ir mano pranešimai bus tikresni ir turiningesni.

Lietuva gyvena karo gyvenimu. Ji nėra atslugusi. Patvinusi upė dar vagon nesusimetė. Vyriausybės tikros nėra. Laikiniai gi vyriausybės visai netobula ir, būdama karo, turi savo tam tikrų uždavinių ir tikslų. Vietos inteligentų gyvumas apsieikšia silpnokai, o, antra, jų, be likusių kunigų, niekiek ir besama. Ekonomijos gyvenimas be tvarkos. Žydų nebeliko. Vietos gyventojai, karo sutrenkti, dar nėra kaip reikiant susitvarkę ir sustiprėję, kad ekonomijos srityje galėtų patys rūpinti. Nuolat girdėti — esą brangu, reikalingiausių daiktų trūksta. Autra, pati karo valdžia žiūri į šią šalį Lietuvą, kaip į karo lobį. Kiek yra tiesos, nespėsiu, vienok rašoma, kad iš Lietuvos esą gabenama arklių, maisto ir kitų dai-

ktų vokiečių kariuomenei, o gabenimas iš Vokios Lietuvon valgomųjų ir šiaip jau daiktų esąs labai apsunkintas; dar reikia atminti, kad siena tarp Vokios ir Rusų ir muitinės tebesančios kaip buvusios. Lietuvos gierioms irgi, matyti nepersveika.

O štai keletas smulkesnių, lyg chronikos žinių. Vilniaus augstieji kursai, arba „universitetas“, vokiečių rytų kariuomenės vadui paliepus, esą uždaryti. Jokių paaiškinimų dėl to neteko užtikti. Nelinksma žinia. Nes buvo tai žmonių, minties susispietimas, šviesos šaltinis. Nors, skaitant lenkų laikraščius, tai išrodė visai lenkų įstaiga esanti, jų iniciatyva ir pajėgomis įsteigta, jų energija gaivinama, vienok ji buvo priglobusi šviesos bėieskančios jaunuomenės su viršum 4500 žm. Turime žinių, kad ir lietuviai nebuvę toli nuo to darbo: universitete buvusi skaitoma lietuvių literatūros istorija, kaip rašė lenkų laikraščiai, ir buvusi skaitoma Lietuvos istorija, kaip pranešė vienas vokiečių laikraštis. Taip kursų lankytojų, kurių tarpe buvę net vokiečių, be abejo, turėjo atsirasti nemaža ir lietuvių jaunuomenės.

Pasak „Tilsiter, Wilnoer Zeitung“ ir k. ir lenkų laikraščių, dabar Vilniuje kovoti su vargu esančios organizuojamos vietos žmonių pajėgos. Esą keli tautų komitetai karo nukentėjeliams globoti. Dar esą ten „žmonių virtuvė“, kurios per vieną sausio mėnesį patiekusios 54.082 pietus. Vienok vargas didelis. Vilniaus milicijos komendantas yra adv. Vitoldas Abramovičius. Nuo vasario Vilniuje pradėjęs eiti lenkų „Dziennik Wil“, (panašus į senovės „dvugroszuvką“). Svetimo reikalais užsiėmęs edukacijos komitetas. Svetimu susirūpinę visų vietos tautų žmonės, ypač lenkai, paskui lietuviai, žydai, gudai. Globėju visų Vilniaus mokyklų yra Fredas, realinės mokyklos ties Gdan-sku direktorius.

Kaip gyvenama pačioje Lietuvoje, nemaža galima patirti iš oficialio „Tilsiter Ztg“, pranešimo. Kas įdomiau, atpasakosiu.

Lietuvą valdanti laikinai karo vyriausybė; tai apsieikšia etapų inspekcijomis (Etapeninspektion). Visa gi Lietuva nėra, toliausia nuo karo laukų, čia pat. Vietos gyventojų skaičius nepaprastai sumažėjo: vieni patys išvažiavo, kiti rusų vyriausybės liepiami. Dabar vokiečiai ruošiasi visus Lietuvos gyventojus surašyti, taip pat — sužymėti jų turtą: žemę, mašinas ir t. t. Tai nelengvas darbas. Analfabetų daug, šviesuomenės gi lyg ir nėra. Kurs energingesnis, sumanesnis vietos gyventojas, kartais net nemokas rašyti, atliekas valdininko pareigas. Kunigai gauną vokiečių įsakymus iš sakyklos skelbti.

Kiekvieną apskritį valdąs „valdininkas“. Jam padeda sekretorius, rikmistris, daugel laukų žandary. Nors tikrų žandarų nedaug, paprastai tėsa keli ar vienas, o kiti paprastai landšturmistai. Apskritys esančios suskaldytos smulkesnėmis dalimis. Jas valdąs ar kas vietos žmonių arba vokiečių kareivis, landšturmistas. Maistas, žmonių sveikata, pavargėlių globa — visa tai pavesta tų žmonių rūpesniui.

Kaip ir seniau (rusams bevaldant), visa šalis esanti padalinta į 5 ukio inspekcijas, kurias vienija centro įstaiga. Šičia daugiausia darbuojasi aficeriai, prisimana apie ukį. Jiems padeda geresni ūkininkai unteraficeriai ir kareiviai. Šitie žmonės daugiausia rūpinasi javų rinkimu. Ukis daugelyje vietų esąs sunaikintas, apleistas. Šitai ukio organizacijai darbuojantis, pasak „Tis Ztg“, duonos vietos žmonėms užteksią lig rūgiapjūtės, o laukams sėti irgi busią grūdų. Vienok miestuose ir mesteliuose įvestos duonai ir mėsai gauti kartelės.

Visos Lietuvos didžiulės girios esančios atiduotos žiūrėti 7 girių inspekcijoms. Čia tarnauja daugiausia kariuomenei netikė girininkai.

Sulyginus su bendru administratyviniu šalies tvarkymu, su žemės ir girių ukio tvarkymu, į šalies pramonę mažiausia tekrepiama domės.

Apie bažnyčios gyvenimą tiek te-

girdėti. Iš stačiatikių likę vos trys šventikai drąsuoliai. Kunigų lietuvių likę labai daug. Šie daugiausia ir tarpininkauja tarp vokiečių vyriausybės ir žmonių.

Lietuvių vaikus moką dabar arba kunigai, arba šiaip jau norintieji, arba iš Prūsų atkelti mokytojai. Mokoma lietuviškai, betgi vokiečių kalba privaloma. Kiek geresnės esančios mokyklos žydų mesteliuose. Apie lenkų mokyklas nieko nekalbama.

Labai rūpinasi vokiečiai kelių taisyumu. Tai daroma dėl strategijos reikalo. Taisomi esą taip pat izoliacijos barakai ir rūpinamasi žmonių sveikata. Labai keblu, kad nėra gydytojų.

J. S.

Del Amerikos Lietuvių Prekybos bei pramonės Bendrovės (Lithuanian Commercial and Industrial Co.)

Perskaitęs „Lietuvių Balse“ № 24 įžengiamąjį straipsnį ir „Lietuvių (Amerikos) Prekybos bei pramonės Bendrovės“ projektą, negaliu susilaikyti netaręs tame dalyke žodžio. Kiek galėjau suprasti iš įženginio straipsnio „L. B.“, amerikiečių organizuojamoji bendrovė bus tik didelė paskolos bendrovė, kuri rūpinsis po karo Lietuvoje palikti žemes lietuvių rankose, atstatyti ūkį, atgaivinti pramonę ir prekybą, kaip skaitome įžengiamame straisnyje tame pačiame „L. B.“ numeryje:

„...Lietuvos ekonominis sunaikinimas gresia lietuviams pavojumi nuostoti nuosavybės, jei nepastosis tam kelio. Taip padaryti turime priešais kitų kapitalus pastatyti savus kapitalus, kurie galėtų apginti mūsų žemę, mūsų ekonominį gyvenimą nuo svetimtaučių pasikesinimų“.

„Kaip tat padarius? Mūsų žmonės Lietuvoje neturi kapitalų. Atlyginimas karo nuostolių, be abejo, daug padės žmonėms sugrįžti prie normalinio gyvenimo sąlygų, tačiau to atlyginimo neužteks apsiginti nuo svetimtaučių pasikesinimų. Viltis — Amerikos lietuviuose. Jie, didžiumą būdami tik darbininkai, tiesa, irgi neturi organizuotų finansų įstaigų. Turi tačiau mūsų žmonės sutauptus milijonus turtų gulinių svetimtaučių bankose. Jei galima būtų sutraukti bent dalis tų turtų į vieną vietą, turėtumėm milijoninę finansų organizaciją, kuri ne tik apgintų nuo pražuties ekonominį gyvenimą Lietuvoje, bet drauge neštų milžinišką pelną lietuviams amerikiečiams“.

„Karui pasibaigus, Lietuvoje turės prasidėti naujas, galingas, įtemptas gyvenimas. Išdeginti namai, išgrautos trobos reiks atstatyti; nuniokoti ūkiai reiks tvarkyti — žodžiu, visur bus darbo užtenkamai. Gyvuliai, statomoji medžiaga padargai, įvairios rūšies įrankiai bus reikalingi — žodžiu, prasidės Lietuvoje krutėjimas, apie kurį ligšiol ir nesvajota. Aišku, jog prekyba išsiplėtos iki negirdėtam dar laipsniui, o tat duos didžiulį pelną kapitalams, prekybon idėtiems.

Kaip iš tų žodžių matome, amerikiečiai stiegia didelę bendrovę šelpi Lietuvai ir kartu gerai iš jos pelnytis. Net du kartu pabriežiama didelis pelnas: iš žemės pirkinio ir iš prekybos pramonės. Matyti, ta bendrovė žadama sudaryti grynai akcionierių pagrindu, kaip kiekvieną paprasčiausia akcionierių bendrovę. Toki bendrovė, be abejo, neš didelę pagalbą Lietuvai po karo, palaikydama žemę, pramonę ir prekybą lietuvių rankose. Bet kad sujungtų visus lietuvius arba bent lietuvių kapitalistus, tai abejotinas dalykas. Ji sujungti galės tik atskirus žmones su maž daug dideliais pinigais, kurie žiūrės į pinigą kaip į įrankį pasipelninti, gerai progai atsitikus, po karo lietuvis šelpiant toki bendrovė. Bet nesuvenis tų draugijų bei žmonių,

*) Mano pabraukta.

**) Mano pabraukta.

kurie darbuojas kooperacijos dirvoje, nes jie negalės lengvai žiūrėti į eksploatavimą žemę pramonei, kelti pramonę ir prekybą, kuri varys lietuvių įstaigą. Toks bus tik skirtumas tarp lietuvių pagalbos Lietuvai ir svetimtautių, kad amerikiečių bendrovė bus lietuvių, o anos ne lietuvių, labiausiai prekyboje ir pramonėje. Platesnio šelpimo truks. Truks to prakilniausio obalsio, kurį mes visi dažnai skelbiame „paimkime mes patys visa į savo rankas, neduokimės naudojant“ Juk jau teko prieš karą mums matyti lietuvių įstaigas žemei pirkti iš subankrutusių dvarininkų ir pardavinėti jai ūkininkams, teko matyti vieną, kitą pramonės ir prekybos įstaigą lietuvių rankose. Yra tai geras apsirėškimas! Bet kas iš to? Tokios lietuvių įstaigos ne kuo nesiskiria nuo svetimtautių; jos yra grynai kelių, arba keliolikos žmonių geštas biznis.

Prieš karą Lietuvoje prasiplatinusi kooperacijos idėja eis toliau savo keliu, apimdama ne tik prekybą ir pramonę, bet kurdama kooperatyvines bankas. Tą idėją stipriai galėtų sukurti ir vaisingai pradėti ją platinėti, žadamoji amerikiečių lietuvių bendrovė, jeigu ji atsistotų ant visai kitų pagrindų. Tada ji nesutiktų su tokiu rimtu priešininku, koks jai turės būti kooperacija. Ir kaip gi gali būti kitaip? Žadama šelpti „Viliją“, „Lietuvos Ūkininkų Bendrovę“, o apie Kauno gubernijos Kooperacijos Sąjungą—„Vartotojų Draugiją“, „Kooperatorius“, neužsiminama ne žodžio. Dabar Kooperacijos Sąjunga žadama išplėsti ant visos lietuvių. Taigi ši įstaiga turėtų užimti pirmą vietą ir visai solidarčiai veikti su amerikiečių bendrove.

Nesenai buvo rašyta, kad mes turėtumėm pasirūpinti turėti po karą Lietuvai šelpti tokią įstaigą, kuri duotų paskolų ūkininkams, prekybos ir pramonės įstaigoms laikui laikui visai be nuosimčių. Ir panašiai turėtų būti. Bet tiesiog įsteigti tokią įstaigą, kuri duotų paskolų po karą visai be nuosimčių, nepasiseks nei amerikiečiams, nei mums. Galėtų kiek žmonių atsirasti ir sumesti po kelius šimtus tokių įstaigų, bet sudėti tuksantais, dedant neturtingiems žmonėms po kelias dešimtis arba kelius šimtus, ir laikyti be jokio nuosimčio — tai negalimas daktas, žmoniškai kalbant. Amerikiečiai taip ir nežada daryti.

Tie visi painumai turėtų būti pašalinti. Pašalintų amerikiečiai visokius painumus, nesutikimus, jeigu savo draugiją „Lietuvių Prekybos bei Pramonės Bendrovę“—pastatytų ant kooperatyvinio pamto. Galėtų mokėti paprastus nuosimčius už pajus ir už taip padėtus pinigus bendrovėje, o tais pinigais taip pat nedideliais nuosimčiais, galėtų šelpti kooperatyvines bankas, kooperatyvines prekybos, pramonės, ūkio ir kitas draugijas. Jeigu sakysim, už padėtus pinigus amerikiečių bendrovėje ar tai pajais, ar šiaip jau paprastais įdėliais būtų mokama 5 nuosimčiai žmogui nuo 100 rublių; amerikiečių bendrovė imtų savo administracijai laikyti 1/2% ir Lietuvoje esančios kooperacijos įstaigos savo išlaidoms taip pat 1/2%, tai, skolinant žemei pirkti, prekybos arba pramonės tikslams, 6% būtų nebrangu. O žmonės dėtų pinigus nuosimčiams į amerikiečių bendrovę, nes ir dabar deda į įvairias bankas, gaudami tik 4%. Iš prekybos ir pramonės įstaigų bendrovė galėtų imti ir 8%, nes prekybai arba pramonei tai nėra brangu. Grynas pelnas, koks būtų iš tų visokių operacijų, kaip visuomenės pelnas, turėtų būti sunaudojamas visuomenės naudai, atiduodant jį mokykloms steigti, švietimui platinėti ir kitoklams visuomenės reikalams. Kitaip elgiantis, sunaudojant gryną pelną patiems akcionieriams sau, iš Lietuvos atgaivinimo operacijų būtų tikrai proga pasiplėsti pinigų.

Mes amerikiečių sumanytą turime pakreipti visos lietuvių tautos naudai. Imdami jų pavyzdį įvykdinkime tuojuos lietuvių susivaižavimo

23—25 d. nutarimą apie kooperaciją. Kooperacijos Sekcijos rezoliucijoje pirmame punkte buvo išreikštas pageidavimas išgauti iš vyriausybės visokių rūšių Kooperatyvų sąjungą visai Lietuvai. Tuojuos turėtų būti išgautas vyriausybės leidimas įsteigti kooperatyvinę banką visai Lietuvai—Lietuvių Tautos Kooperacijos Paskolos Bendrovę, kuri galėtų steigti skyrius visoje Lietuvoje. Savo pinigais (pajų, paprastų įnašų) galėtų šelpti (skolindama) žemės pirkimo, prekybos, pramonės draugijos ir t. t. Tokia mūsų įsteigta bendrovė galėtų pasinaudoti ir amerikiečių steigiamos bendrovės. Į tokia mūsų — Lietuvių Tautos Kooperacijos Paskolos Bendrovę galėtų stoti ne tik visokios kooperacijos draugijos, bet ir atskiri žmonės. Be pajų, galima būtų priimti ir paprasti įdėliai. Pajus privalytų būti ne didesnis, kaip 100 rublių. Įstojamasis mokesnis—koki 10 rublių. Vienas žmogus arba draugija kad negalėtų turėti pajų daugiau kaip 100, vadinasi ne daugiau kaip už 10.000 rublių. Ir kad tas žmogus arba draugija turėtų tik vieną sprendžiamąjį balsą, nežiūrint, kiek jis turėtų pirkęs pajų. Nuosimčiai už pajus kad būtų mokami tik 5%, o grynas pelnas kad būtų atiduodamas visuomenės reikalams delei išimtinai sunkių mūsų tautos gyvenimo aplinkybių. Taip pat būtų mokama 5% už paprastus draugijų arba atskirų žmonių įdėlius.

Jeigu mes tuojuos tą darbą padarysime, atsiras daug skatiko ir mūsų krašte; sudėję vieną krūvą su amerikiečių kapitalu, stosime ant tvirtų pagrindų ir tikrai galėsime atstatyti Lietuvą.

Adomas Spaknis.

Korespondencijos.

BALINAVIČIAI, Mogilevo gub. Lietuvių pabėgėlių šioje apylinkėje yra apie 300. Jais rūpinasi vietinis Lietuvių Draugijos dėl karo nukentėjusiems šelpti skyrius, teigdamas pašalpą pinigais ir drabužiais. Pašalpos pinigais duodama lig 6 rub. mėnesiui vienam žmogui. Miestelyje yra nusamdyti keli butai, kuriuose gyvena keliolika pavargusių senelių ir su vaikais moteriškių.

Iš rudens drabužiai buvo perkami ir dalijami daugiau reikalingiems pabėgėliams; bet pastaruoju metu buvo iš „Šiaurės Pagalbos“ (Sieveropomoščės) draugijos nemaža drabužių ir avalynės, kuriais apdengta ir apauta dauguma pabėgėlių.

Iš rudens buvo žadama atidaryti pradedamoji liaudies mokykla pabėgėlių lietuvių vaikams su tam tikra programa, bet negauta leidimo, tai ir atidėta tolimesniam laikui.

Dabar ruošiamasi atidaryti prieglauda 30—35 lietuvių pabėgėlių vaikams. Namai jau nusamdyti, lovos padarytos ir namų taisydas jau baigiamas, taip kad balandžio 1 d. manoma prieglaudą atidaryti. Rūpinamasi išgauti leidimą, kad būtų galima prieglaudoje vaikučius mokyti gimtąja kalba, skaityti, rašyti ir skaitmenuoti.

Babinavičių Skyriui, Lietuvių Draugijos d. k. n. š., yra pavesta rūpintis rusais, latviais ir lenkais pabėgėliais, kuriems taip pat duodama pašalpa iš tam tikrų sumų, gaunamų iš tautinių komitetų kaip latvių, taip ir lenkų. Latvių, lenkų ir rusų Lietuvių Draugijos Babinavičių skyriaus priežiūroje yra apie 450 žmonių.

Artinantis laukų darbo metui rengiamasi prie Skyriaus atidaryti darbo biuras. Tam darbui pritaria „Šiaurės Pagalbos“ draugija.

Lietuviai pabėgėliai su vietiniais rusais sugyvena gana gerai. Gal būti delto taip yra, kad čia vietiniai rusai yra ankščiau susipažinę su lietuviais (kurių šioje apylinkėje yra apie 2000 ir gyvena nuo 20—30 metų), kaip su darbdžiais ir sąžiningais piliečiais, nesididžiuojančiais prieš vietinius gy-

ventojus rusus, kaip kad daro „miejscowa szlachta“, niekindama visa, kas nelenkiška.

Igaliotinio padėjėjas K. Subačis.

Atsišaukimas į liaudies mokytojus.

Karo gaisro išvaikyti po visą Rusiją mes, liaudies mokytojai, sutraukėme tarp savęs dvasios ryšius ir gyvename kiekvienas sau, nes tolumas neleidžia mums susieiti ir pasidalinti savo mintimis. Ir ne tai, kad mes negalime vieni su kitais dalintis mintimis, bet mes dar visai niek nežinome, kas kur gyvena ir kaip gyvena, ir delto negalime duoti draugiško patarimo, paguodos arba pagalbos tiems, kurie to reikalauja. Maskvos Mokytojų Sekcijai, susidedančiai beveik iš vienių liaudies mokytojų, labai rūpi, kad visi mūsų liaudies mokytojai ir mokytojos galėtų grįžti po karui Lietuvon stiprūs kūnu ir dvasia, ir delto Sekcija labai pageidauja žinoti, ar mūsų draugai ir draugės nekenčia kur nors vargo, kad reikale galima būtų ateiti jiems į pagalbą. Dabartinis mūsų tautos gyvenimo momentas yra labai svarbus, ir mokytojai delto turi stoti liaudies švietimo reikalų sargybon. Kam gi daugiau, kaip ne mokytojams, turėtų rūpėti mūsų jaunosios kartos telimesnio švietimo geresnis pastatymas. Šiuo klausimu yra susirūpinusi Mokytojų Sekcija. Bet šis darbas dar vaisingiau ir sparčiau galima būtų varyti, jei Mokytojų Sekcija galėtų palaikyti dvasios ryšius su tais draugais ir draugėmis, kuriems likimo neskirta buvo apsigyventi Maskvoje. Delto Maskvos Mokytojų Sekcijos vardu kreipiamės į visus liaudies mokytojus ir mokytojas, prašydami pranešti Sekcijai žemiau nurodytu adresu savo adresus. Geistina, kad mokytojai, norintieji gauti kokią nors vietą arba lavinties toliau, apie tai pažymėtų savo Sekcijai rašytuose laiškuose, idant galima būtų duoti jiems šiekis ar tokis patarimas.

Atsiliepkite, draugai ir draugės! Maskvos Mokytojų Sekcijos pirmininkas V. Sidzirauskis. Sekretorius A. Klimas.

Adresas: Москва, Сретенка, 26-Литовский Комитетъ (Mokytojų Sekcijai).

Zinios.

Petrapolis.

Lietuvių vakarai.

„Liet. Mažturčių“ D-jos Skyrius už Narvos vartų Ušakovo Žemietybės mokykloje balandžio 16 d. taiso vakarą su šokiais mokyklos naudai. Pradžią 6 val. vakarą.

Valdyba.

Petrailio Lietuvių Dramos Muzikos Kuopa gegužės mėnesyje rengia du dideli spektakliu.

Gegužės 8 d. Mažajam Rusų teatre A. S. Suvorino Fontanka 65 dienos spektaklis, vaidins istorijos tragediją „KEISTUTIS“ režisuoja p. Glinskis.

Dalis pelno skiriama pradedamųjų mokyklų naudai, laikomų Mažturčių draugijos. Gražus veiklas ir puikus teatras beabėjo daug sutrauks netik petrapiliečių lietuvių, bet ir svetimtautių.

Gegužės 15 d. Komėdijos teatro salėje Mochovaja 33, spektaklis vakare. Vaidins „NEBEPIRMAS“, su šokiais.

Balandžio 24 d. lietuvių kursų salėje savybės vakarėlis. Vaidins Vyduo „NUMANÉ“. Pagrieš smuiku.

Valdyba.

Petrailioje laukiamas serbų ministrų pirmininkas Paščas. Jisai žada atvažiuoti balandžio 16 d.

Paščo apsilankymui duodama daug svarbos. Petrailioje baigs tas tarybas, kurios buvo vedamos Paryžiuje ir Londone apie Serbiją po karo.

Karas.

Rusų vakarų fronte. Rusų fronte Velykų naktis praėjo ramiai. Priešininkas niekur neardė ramumo. Nutilo griovusios armotos ir švilpę šautuvų kulkos. Keliose vietose, kamė vokiečių apkasai buvo netol rusų, priešininkas sveikino rusus, iškeldamas augštyn vėliavą su parašu „Christos voskries“ (Kristus kelsis).

Pirma Velykų diena praėjo taip pat ramiai, nebuvo jokių šaudymų.

Velykų trečią dieną vėl prasidėjo šaudymų. Priešininko artilerija šaudė Ikskiulo stiprumas.

Jakobštato apylinkėje vokiečiai išsprogino prieš rusų apkasus miną.

Balandžio 13 d. mušiai vėl prasidėdą smarkesni.

Dvinsko apylinkėje ir į vakarus nuo Pastavių šaudė priešininko artilerija.

Į pietus nuo Krevo vokiečiai bandė pasislinkti priešakin, bet pasisekimo neturėjo. Šioje apylinkėje dažnai lankioja vokiečių aeroplanai, vienas jų buvo pašautas ir nukrito į pietų rytus nuo Krevo.

Vokiečių aeroplanai mėtė bombų ant Ust-Dvinsko ir Dvinsko.

Kaukazo fronte. Rusai išmušę turkus iš stiprumų prie Karaderės upės kranto, nesustodami vijo juos lig Trapezundo. Balandžio 5 d. kaukazo armija ir juodųjų jūrų laivynas paėmė Trapezundą.

Paėmus Erzerumą didžiausias dalykas buvo paimti Trapezundą. Jis nebuvo pirmosės rūšies tvirtuma, bet buvo sandėlių vieta, iš kur gaudavo maisto ir šovinių turkų kariuomenė. Paimtas Trapezundas, turkai vejami tolyn. Vienok jie tai vienur, tai kitur bando sulaukyti rusus ir pasislinkti priešakin.

Taip, paskutiniu metu pranešimu, turkai esą atmušti Erzindžano linkui. Matyti, turkai visomis pajėgomis stengiasi sulaukyti rusų žygiavimą priešakin ir daugiausia domės atkreipama į Angoros-Kastantinopolio kelią, Erzindžano linkui. Šioje vietoje sutraukta ir daugiausia kariuomenės.

Vakarų fronte. Balandžio 12 d. į žiemus nuo Eno upės po artilerijos šaudymo prancūzai paėmė girią Laval-o-Bu'o apylinkėje. Nelaisvėn paimta 72 žmogų.

Argonuose prancūzų artilerija suardė vokiečių tranšėją.

Į vakarus nuo Maaso upės vokiečiai smarkiai šaudė „304“ augštumą ir Eno ir Kiumjero apylinkes.

Į rytus nuo Maaso upės vidutinio smarkumo artilerijos mušiai.

Lotaringijoje į pietų rytus nuo Badonvilero vokiečiai puolė išsikišusius priešakin prancūzų apkasus. Puolimas buvo atmuštas ir paimta 15 belaisvių.

Lotaringijoje priešininkas norėjo netikėtai užpulti nedidelę prancūzų stovyklą, bet nepasisekė. Nepasisekusiame prancūzų apkasų užpuolime pas Sapelotą vokiečiai turėjo daug nuostolių.

Anglų fronte. Priešininkas išsprogino minas ties Frikuru ir Suše.

Anglai šaudė priešininko apkasus į žiemus nuo Somos upės.

Belgų fronte. Diksmiudo apylinkėje buvo smarkių artilerijos šaudymų. Kitose fronto dalyse ramu.

Italų fronte. Smarkių artilerijos šaudymų buvo Viršutinėje Kordevolėje ir tarp San-Mikelės ir Karso.

Karso linkui italų kariuomenė turėjo pasisekimų į rytus nuo Seltco. Pėstininkai, artilerijos padedami, atė-

mė stiprius priešininko apkasus ir paėmė 133 belaisvius (tame skaičiuje 6 aficerius).

Aukos.

Lietuvių Globai šelpiti mūsų broliams lietuviams belaisviams iš Mažosios (Prūsų) Lietuvos.

Stud. K. Slezevičius	1 rb. 60 k.
Bytautas	1 " —
Prelgauskis	50 "
P. Leonas	2 " —
Ciemnolonskis	1 " —
V. Palukaitis	1 " —
Stud. Ciurlionis	1 " —
Kun. P. Jokubėnas	3 " —
Kun. Brakė	3 " —
Kun. Tautkevičius	3 " —
Kun. d-ras Totoraitis	3 " —
Žitkevičius	3 " —
Stud. Papečys	1 " —
Kun. Šepetys	1 " —
D-ras R. Šliupas	1 " —
Kun. Vailokaitis	5 " —
Kun. J. Jasienskis	3 " —
Kun. Matulionis	3 " —
Kun. V. Kavaliauskis	5 " —
Kun. Sabaliauskis	1 " —
Kun. Vilimavičius	5 " —
Stud. B. Mickevičius	1 " —
V. Sidrikauskis	1 " —

Viso 50 " 10 "

Surinkta per Lietuvių suvažiavimą š. m. vasario 23—25 d. d.

Jekaterinoslavo skyriaus amatų mokyklos ir dirbtuvių trumpa produkcijos apyskaita.

Dirbtuvės veikia 7 skyrių: kalvių, šaltkalvių, katalių, stalių, kurpių, siuvėjų ir knygrišių.

Nuo pradžios veikimo, vasario 9 d. iki šios dienos, kovo 29 d., vadinas per 50 dienų, apyvarta ir produkcija apsieiškia šiais skaitmenimis:

I. Kalvių skyrius.

Įrankių nupirktą už 478 r. 60. kap., neskaitant įtaisymo 2 dumplių. Dirba 2 kalvių ir 8 mokiniai. Suvartota:

a) Geležies 230 pudų	
b) plieno 10 1/2 "	už 1985 r.
c) anglių 190 "	
Darbininkams užmokėta...	169 r. 75 k.
Padirbta 618 įvairių diktų už	2154 r. 75 k.

II. ir III. Šaltkalvių ir katalių skyriai.

Dirba 4 meisteriai ir 18 mokinių. Įrankių pirkta už 4002 r. 10 k. Suvartota:

a) geležies 118 1/2 p.	
b) plieno 39 "	iš viso už
c) vario 1 1/2 "	
d) blekės 62 "	
e) kitos medžiagos	2257 r. 40 k.
už 118 r. 92 k.	

Darbininkams užmokėta 362 r. 60 k. Pagaminta 302 įvairių daiktų už 2640 r., neskaitant visokių pataisymų ir padarymo naujų įrankių.

IV. Stalių skyrius.

Dirba 12 stalių ir 8 mokiniai. Įrankių nupirktą už 2017 r. 72 k. Suvartota medžiagos:

a) lentų už	2200 r. 23 kap.
b) spylių, vašų,	
vinų ir t.t. 117 "	60 "
Darbinink. užmokėta 1118 "	20 "
Pagaminta:	

a) lovų, apmuš. drobė	318
b) stalų ilgų arš.	22
c) suolų ilgų	48
d) stalų kancelerijai	5
e) stalelių mažų	8
f) indaujų	8
g) suoblių (kedučių)	128
h) visokių smulk. daikt.	168
Be to, padaryta visokių prietaisų už	816 rub.

V. Kurpių skyrius.

Dirba 8 kurpiai ir 8 mokiniai. Įrankių nupirktą už 202 r. Suvartota medžiagos už 2812 r. Darbininkams užmokėta 584 r. Padirbta batų ir kurpių 277 por. už 3396 rub., neskaitant visokių pataisymų.

VI. Siuvėjų skyrius.

Dirba 24 siuvėjai ir 16 mokinių. Įrankių nupirktą už 812 r.

Medžiagos suvartota už 8218 r. 60 k. Darbininkams užmokėta 1417 r. 60 k. Padirbta 2742 įvairių drabužių ir skalbinių už 9636 rub.

VII. Knygrišių skyrius tik neseniai pradėjo veikti, tad produkcija jo dar menkutė.

Jekaterinoslavo Skyriaus pirminkas ir ir dirbtuvių vedėjas, Centr. Kom. įgaliotinis Pr. Penkaitis.

Nuo Administracijos.

1. Dar kartą paaiškiname, kad dėl brangumo popierio ir laikraščio spausdinimo todėl skelbimų veltui nededame, o atsiųstus skelbimus be pinigų atiduodame Pabėgėlių rąšymo ir žinių teikimo biurui.

2. Rašant Administracijai skelbimą arba siunčiant prenumeratą, prašome rašyti tik patį reikalingą vardus, pavardes ir adresą — trumpai ir aiškiai.

3. Mainant adresą, prašome kartu siųsti senojo adreso juostelę ir 20 kapeikų.

Redakcijos atsakai.

A. Kelmučiai. Tamstos straipsni—suagusiųjų švietimo reikalais—gavome. Ačiū. Dėsiame. Sutrinkame tik dėlto, kad neapsėjame laiku sudėti visų reikalingų raštų.

Išsikėlusios iš Lietuvos vyriausybės įstaigos.

Taujėnų valsčiaus valdyba.

Užėjus priešininkui, Taujėnų valsčiaus viršaitis, Ukmergės apskr. Kauno gub., išsikėlė į Voronežo miestą (Voronež r. B. Dvyničenskaja ul. № 41), kame ir dabar tebėra. Kas turi kokių reikalų į Taujėnų valsčiaus valdybą, tegu kreipiasi į viršaitį nurodytu adresu.

Taujėnų valsčiaus viršaitis. Bitinas.

Redaktorius-Leidėjas Martynas Yčas.

Visų, kurie surado per laikraščio skelbimus savo šeimynas, gimines, pažistamus ir draugus, prašoma pranešti jų adresus Centraliniam Liet. Komiteto Inform. ir Registr. Biurui: Petrograds, Baskovs per. 29, kv. 2.

Kas nori surasti Amerikoje savo gimines paskelbkite savą adresą Amerikos Lietuvių Dienraštįje „KATALIKE“.

Šis karas padarė didelę suirutę Lietuvoje ir apskritai lietuviuose. Daugelis lietuvių iš anapus vandenyno yra pametę visus ryšius su savo pažistamais ir giminėmis Amerikoje. Mes pasisilom patarnauti Rusijos lietuviams. Mes apsiimame DYKAI SKELBTI lietuvių pabėgėlių paieškosimus, kurie nori vėl susizinti su savo giminėmis ir pažistamais Amerikoje. Paieškosimai, kiek galint, turi būti trumpi, pridėjus smulkių žinių apie ieškojamuosius. „Kataliko“ adresas: „Katalikas“, 3249—53 So. Morgan str., Chicago, Ill. U. S. America. 4

IGNACAS STONKUS ieško Leono ir Onos Stonkų iš m. Užvenčio, Šiaulių apskr., bei Augustino, Alponso, Jozepos ir Onos Mineikų iš Laukuvos parap., Telšių apskr. Mano adresas: Petrograd, Voznesenski prosp., n. 37, b. 67.

410—5.

Krisius Undzėnas iš Mideikių sod., Panevėžio apskr., ieškau giminių ir pažistamų. Adresas: St. Сасово, Тамб. губ., Москов.-Казан. ж. д., домъ Чирикова. X. H. Ундзена. 543—2

Morta Drevinskienė, ieškau savo dukters Elžbietos Drevinskaitės 28 m. Kauno gub., Biržų par., Medikių sod. Adresas: St. Сасово, Тамб. губ., Москов.-Казан. ж. д., домъ Чирикова. 544—2

Vincas POMPALAS, ieškau Mikalausky, Jankausky. Veiverių ir kitų giminių bei pažistamų. Adresas: Плещей, Азаровская ул., 56. Литовский Комитетъ. 495—2

PIJUS KRIŠČIONAS iš Šelmių k., Vilkaviškio valsč., parap. ir apskr., Suv. gub., apsigyveno pas stud. J. Dailidavičių ir ieško brolių Danieliaus, Jono ir Stasio, gyvenančių Amerikoje Detroit. Adresas: Саратовъ, Константиновская ул. 41—3. 373—2

Jurgis Vėgis, Kauno gub. Biržų parap., Kilučių sod., ieško tėvų ir pažistamų. Adresas: Ст. Липово, Петрог. губ., Серафимовская ул. 63. 558—2

Ieškau PETRO BARTNINKO, Sventėžio kaimo, Seinų apskr., ir pažistamų. Atsiliepkite! Дубровна, Мор. губ. Кс. Кудирка (Juozui Bartninkui). 510—2

FROMERTAS ALBERTAS iš Nendrinių, Antanavo vals., Marijampolės apskr., Suv. gub., ieškau motinos Emilijos, sesers Matildos ir pažistamų. Adresas: гop. Воронежъ губ. Литовский Комитетъ. 488—2

Domicelė SAUSERAITĖ Užleknių sodžiaus, Telšių apskr., Kauno gub., Plungės parap., ieškau tėvų, brolių ir seserų bei pažistamų. Adresas: Петроградъ, Забалканский пр. 30, кв. 34. 382a—2

Kun. A. ŠERNAS ieško Kašeliškių Stanislovo Dagio. Prašoma atsiliepti, ir kas žino, pranešti adresu: Петроградъ, Васковъ пер. 29—10.

Kun. A. Šernui.

504—2

A. ALIŠAUSKAS, Gražiškių k., Balbieriškio vals., Marijamp. apskr., prašo giminių ir pažistamų atsiliepti: Смоленскъ, Витебское шоссе 132. За-водъ „Вилжа“. 546—4

Ona Janiūnaitė

1442 Milwaukee ave Chicago Ill. Prašau saviškių atsiliepti. 574—2

Marijona Kizunaitė, Kauno gub., Panevėžio apskr., Remygalos par., Kutiškių dvaro, ieško brolio Simano kareivio ir giminių. Adresas: г. Торопецъ, Псковской губ., Зеленая ул. д. Тов. Никифорова. 560—2

Morta STIEBRAITĖ iš Biržų, Kauno gub. ieškau savo tėvo Jurgio, draugų ir pažistamų. Adresas: Баку, Русское 0-во, Всеобщая Компания электричества. М. Ю. Стiebre. 564—2

MYKOLAS ir VLADAS ŽVIRBLIAI iš Užunevėžių sod., Raguvos vals., Ukmergės apskr., ieškome tėvo Tamošiaus, giminių ir pažistamų. Adr.: Минскъ, почтово-телеграфная контора. Страховой отдѣлъ. 567—2

Kastancija Saladžiūtė Kauno gub., Ukmergės apskr., iš Vyžonų m. ieškau giminių ir pažistamų. Петроградъ, Заротная ул. д. 30, кв. 11. Kastancija Salodžiūtė. 582—2

Paulina Šemašytė Kauno gub., Raseinių apskr., Vainuto parap., Balčių dvarelis, ieškau giminių ir pažistamų. Adresas: Петроградъ, 1 рота д. 18, кв. 3. P. Šemašytė. 581—2

Cecilija Grinienė Kauno gub., Šiaulių apskr., Joniškių parap., ieškau giminių ir pažistamų. Adresas: Витебскъ, Ново-монастырскій 7. Литовский Комитетъ. 539—1

Motiejus JLTUTIS ieško Petro Rakausko ir Adomo Sinkėvičiaus iš Šancių Kauno priemiesčio. Kas žino, prašau pranešti: г. Валакъ, Лифл. губ., Мирная ул., д. Муха. 548—1

Petras DAUNORAS Armoniškų k., Jurgis BEINARAVIČIUS Pajėsio, Stasys PETKEVICIUS Garlevos, Suv. gub., Marijampolės apskr., ir Sergijus ČESNA iš Kalvarijos ieško giminių ir pažistamų. Prašoma atsiliepti adresu. Могилевъ на Днѣпрѣ, Соборный оврагъ № 17. 562—1

Pranciškus MATIUKAS ieškau brolių Jono ir Justino, Kauno gub., Ukmergės apskr., Salų parap., ir sesers Anelios iš Indriniškio miestelio. Adresas: гop. Могилевъ губ., Березовская ул., д. Терентево. 563—1

Jau galima pirkti Lietuvių dailininkų atvirukų (yra ir velykinių). Galima gauti: Petrapilyje Dvasios Reikalų Sekcijoje, Baskovo gatvė 29—4; Maskvoje pas S. Jackevičių, Srietienka, Seliverstov per. 4—6; Voroneže pas Liet. Komiteto raštininką J. Motuzą; Saratove pas Liet. Komiteto sekret. J. Dailidavičių. Leidėjo adresas: žiūr. „Liet. Balso“ № 27. 549—1

D-ras J. BUTAUTAS prašo pažistamų pranešti jo tėvams, likusiems Kauno gub., Kimalių dvare (Kelmės pašta), jog jis gyvena Petrapilyje su šeimyna ir yra sveikas ir prašo pranešti jam apie sveikatą jo tėvų. Amerikos lietuvių laikraščius prašo atsispausdinti. 548—2

Farmaceutai ir drogistai, gyvenusieji ir manantieji naujai apsigyventi LIETUVOJE po karo, kreipkitės šiuo reikalu: A. ГЕРДВИЛИСЪ, Покровский пер., д. 10. гop. Воронежъ. 446—1

Juozas ŠMUILYS ieško giminių ir pažistamų, prašo atsiliepti: почт. ст. Вѣтка, Мор. губ., Шейно Лифшица пер. Иосифу Шмуйлицу. 442—2

ROZALIJA (Mykolo duktė) BARANASKYTĖ iš Debeikių m., ieškau giminių ir pažistamų. Adresas: Харьковъ, ул. Гоголя 4. Р. Барановской. 525—1

PETRAS KRIŽANAUSKAS Nausedžių k. gyvena: Орелъ, Московская ул. № 11. 505—1

Antanas BUMELIS, Pašvitinio parapijos, Šiaulių apskr., Kauno gub., ieškau savo vaikų; Antano, Natalijos ir Emilijos. Adresas: Москва, Маринна роша, за 6-ой линией проѣздъ, домъ Зотова 45/1, кв. 3. 321—2

JUOZAS SUDINTAS ieškau dukters Onos Sudintaitės, Kauno gub., Šiaulių apskr., iš Papilės. Adresas, Бобрыйскъ, Минск. губ., Николаевская ул. 11. Литовский Комитетъ. 532—1

MARJONA MARKONAITĖ ieško tėvo Juozapo Markono, Vilniaus gub. ir apskr., iš Dvejokų vienasė džio ir sesers Malvynos. Adresas: Жлобинъ, Могилевской губ., Лазаревская ул., д. Лобова, Марія Маркунъ. 533—1

Stasio Jackevičiaus

DIRBTUVĖMS Maskvoje tuojau reikalingi darbininkai-darbininkės, mokąčios dirbti razančius, austi škaplerius ir knygas risti (aptaisyti) darbas nuolatiniis užmokestis geras.

Kreiptis: С. I. Яцкевичу, гop. Москва, Срѣтенка, Селиверстовъ пер. д. 4, кв. 6. Телеф. 5—82—26.

570—1